

Lgh:

Kako je pri nas v šoli.

4. V decembru.

Sam ne vem, kje bi začel.

Najboljše bo — kar po vrsti.

Praznovali smo narodni praznik ujedinjenja. V šoli so nam že prejšnji dan povedali zgodovino tega dne. 1. decembra je bilo prosto. Naslednji dan smo pisali šolsko nalogo z naslovom: Zakaj smo praznovali narodni praznik? Hm! Ko bi bil vedel! Pa ne vem, kakšna muha me je pičila, da sem premalo poslušal in zato sem premalo in še tisto vse narobe napisal.

O vem, vem, kakšna je bila tista muha! V trgovini pod cerkvijo sem videl parklje in Miklavža, konje in vozičke, pa brez števila igrač in sladkarij. Na tisto sem mislil, pa mi je povest narodnega praznika šla mimo. Prihodnje leto bom boljše naredil. »Sram mora biti vsakogar,« so rekli v šoli, »v dno duše sram, če o našem ujedinjenju ničesar ne vé!«

Otroci prvega in drugega razreda govoré zdaj samo o Miklavžu in o njegovih darovih. Mislijo na parkelja in na njegovo grozno rjojenje in na ostudno postavo. Mi pa, ki smo v četrtem razredu, pa že ne smemo več biti tako otročji. Posebno ne, ker nam doma grozé, da bomo dobili mesto darov — palico. Kvečjemu še repe in korenja.

Kar težko sem ta mesec v šoli.

Sneg me tako prijazno vabi na vaški grič. In v šoli beremo tisto pesem:

Tam na klancu je vse živo:
Vkup so iz vasi otroci,
vsak sani v premrli roci
vozi in drži se krivo...

Koga bi ne vleklo? Kako dolge so ure v šoli, zlasti še pri računstvu in pri slovenski slovnici. Koliko prehitro nam pa preteče čas na ledu ali pa tam na griču! Prav zares sem že mislil, da sta cerkovnik in naš učitelj domenjena: zjutraj mož uro zadržuje, popoldne jo pa naprej podi.

Zvečer bi se rad učil, pa moram kašljati. Norosti z griča so mi dale za pokoro kašelj. V šoli in doma nam neprenehoma trobijo na ušesa: Varujte se prehlajenja! Saj bi ubogal, pa res ne morem vselej.

Kadar se pa kašelj malo poleže, takrat pa zadiši iz kuhinje. December je namreč mesec kolin. Klobase — a-a-a — kdo se bo potem še učil, kdo bo pisal naloge z mastnimi rokami!

Zjutraj je pa treba iti v šolo. Takrat pa Peter nima naloge, Janez ne zna zgodovine, Toneta skrbi krščanski nauk, Jožeta boli trebuh, France je ves solzan, ker ne ve, kdaj bo prišel popoldne domov. In Minka in Franica in Katra niso nič boljše. Oh, to so bridke zgodbe, ki jih prinaša december v zgodovino našega šolanja.

Ko bi v šoli vsaj verjeli, da smo bili res bolni! Pa je bilo tiste dni, ko ni bilo v šolo Franceta Kalina.

»Ga ni! Je bolan,« smo povedali, ko so brali njegovo ime.

»Ali ga računstvo boli?« se je zasllišalo od katedra. Kar vidi se, da nam skoro nič ne verjamejo.

Par dni nisem mogel v šolo, ker je preveč snežilo. Z bratom in s sestro smo sedeli pri peči in gledali, kako pada zunaj sneg. Vsem trem nam je bilo dolgčas. Na grič nismo mogli, učiti se nismo marali, knjige iz šolske knjižnice bi bil pa bral, pa je bilo tako temno v hiši,

da sem se res bal za svoje oči. Če bi hotel resnico zapisati, bi rekel: »Ni se mi ljubilo.«

Ali naj še popišem, kako smo praznovali rojstni dan našega kralja? Učenci četrtega razreda smo zapeli več pesmi. Omenim božično »Sveta noč«, domoljubno »Lepa naša domovina« in pa tisto »Kdor ima srce«, nazadnje pa še »Mi smo vojaki korenjaki«. Ha, kako smo korakali sem ter tja po odru! Tretji razred je predstavljal rokodelce. To je bilo življenje na odru: kovači, čevljarji, mizarji, zidarji... Vse je delalo, vse je migalo, mojstri so pa v deklamacijah slavili svoje delo. Kar gledali smo jih. Pravijo, da so se naučili iz knjižice »Iz raznih stanov«. Če bomo poštene rokodelci, bomo vredni sinovi svoje lepe domovine. Drugi razred je telovadil, iz prvega razreda se je pa prikazal »Bogdanček Jugoslovanček« in še par drugih junakov. V lepi igri »Iz težkih dni« smo gledali, do solz ganjeni, trpljenje naših prednikov, ki so v okovih sužnosti junaško prenašali svoj jarem, in v duhu smo gledali lepše dneve in čase, ki jih pa sami — žal — niso dočakali. Ljudje so nas hvalili, da smo dobro naredili. Še naš ljubi kralj Aleksander bi bil nas vesel. Škoda, da nas ni videl.

In zdaj — zdaj bom pa zapisal najbolj veselo besedo: božične počitnice! Slišite, kako se to prileže, kakor med na kruh. Jaselece, polnočnica, bakle, ki smo jih nesli s seboj proti cerkvi, potice in druge božične sladkosti — ali je kje na svetu človek, ki bi teh dobrot ne bil vesel? In potem tisti dnevi, ko sem zvečer brez skrbi zaspal in se zjutraj brez strahu prebudil — o, ni dopovedati, kakó se to prileže!

Pa ne smete misliti, da sem tak lenuh, kakor bi se vam zdelo iz mojih besedi. Vam bom pa pokazal svoje zvezke. V računstvu sem pisal trikrat za 4, v spisnih vajah eno celo za 5, v lepopisju imam tudi 5. Še nikdar mi niso rekli, naj se mojemu zvezku reče grdopisnica. Primožkovemu Nandetu so pa že. In Končanovi Rozi so rekli, da piše, kakor bi srake skakale.

A vendar imam božične počitnice rad. Ali jih mar vi nimate?